



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 01/07/2025 11:00
Sayı: E-120.07.03-1655183
2025 AİLE YILI

7/25307 GK 123

Sayı : E-54045643-610-19862176

Konu : Soru Önergesi (7/25307)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1600965 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'e ait 7/25307 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/25307) (3 Sayfa)





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'E AİT 7/25307 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla, üreticilerimize tarımsal desteklemeler verilmekte, hibe programları uygulanmakta ve projeler yürütülmektedir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımız tarafından üreticilere;

- Bitkisel üretim,
- Hayvansal üretim,
- Kırsal kalkınma,
- Su ürünleri üretimi ve
- Tarımsal araştırma ve geliştirme (Ar-Ge)

olmak üzere 5 ana başlık altında tarımsal destekler verilmektedir.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlaması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilecektir.

Ülkemiz tarafından yağlık ayçiçeğinde gerek yurtiçi kullanım gerekse sanayinin ihtiyaç duyduğu hammaddenin temin edilmesi amacıyla ithalat yapılarak "Dahilde İşleme Rejimi" uygulaması kapsamında katma değer sağlanarak ihraç edilmektedir.

2024 üretim yılı için ayçiçeği üreticilerimizin girdi maliyetlerini azaltmak amacıyla dekara 206 TL mazot ve gübre desteği, sertifikalı tohum kullanım desteği 135 TL/da 40 TL katı organik



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

organomineral gübre desteği, bireysel sertifikasyon için 110 TL/da, grup sertifikasyonu için 55 TL/da olmak üzere organik tarım uygulamaları desteği verilmektedir. Ürünü üreterek satışı gerçekleştiren çiftçilerimize kilogram başına 225 kr/kg fark ödemesi desteği ödenmektedir.

Bununla birlikte lisanslı depolarda muhafaza edilen ayçiçeği ürünü için Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen kira ücret tarifesinin %60'ı oranında kira, %50'si analiz desteği ile 100 TL/ton nakliye desteği verilmektedir.

Yeni destekleme modelinde üretim maliyetine göre ürünler kategorilere ayrılmış ve her kategori için destek katsayısı belirlenmiştir. 2025 üretim yılı için destek katsayı değeri temel girdi maliyetleri (mazot ve gübre) baz alınarak dekara 244 TL olarak belirlenmiş olup üreticilerimize mazot maliyetinin % 50'si, gübre maliyetinin % 25'i ödenecektir.

Temel destek ve planlı üretim desteği ile planlama kapsamındaki ürünlere belirlenen havzalarda ekim yapıldığı takdirde kullanılan mazotun tamamı, gübrenin ise yarısı nakdi olarak verilecektir. Bununla birlikte, su kısıtı olan yerlerde yine belirlenen şartlara uygun üretim yapan üreticilerimizin kullandığı mazot ve gübrenin tamamı nakdi olarak verilecektir.

Önergeye konu olan ayçiçeği ürünü yeni destekleme modelinde 3. kategoride yer almaktadır. Bu kategoride yer alan ürünler için destek katsayısı 1,5 olarak belirlenmiştir. Bu grupta yer alan ayçiçeği ürünü üreten bir çiftçimiz;

- Temel destek kapsamında 366 TL/da,
- Planlı üretime uygun üretim yaptığı takdirde temel desteğe ilave 366 TL/da,
- Yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olan Bakanlığımızca belirlenen havzalarda ayçiçeği yetiştiren üreticilere ilave destek 292,8 TL/da
- Kamu araştırma enstitüleri ve üniversiteler tarafından yurt içinde ıslah edilerek tescil edilen ve sertifikalandırılan tohumu kullandığı takdirde ilave 146,4 TL/da ve
- Katı organik organomineral gübre kullandığı takdirde ilave 51,24 TL/da olmak üzere

toplam dekara 1.222,44 TL destek alacaktır.

Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları desteklerinde bireysel sertifikasyon için 97,6 TL/da grup sertifikasyon için 48,8 TL/da destek verilecektir.

Lisanslı depolarda muhafaza edilen ayçiçeği ürünü için Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen kira ücret tarifesinin %75'i oranında kira desteği verilecektir.

Bakanlığımızca 2021 yılından itibaren ülkemiz genelinde işlenmeyen, nadasa bırakılan veya işlemeli tarıma uygun olmayan arazilerde gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" yürütülmektedir. Proje kapsamında işlenmeyen, nadasa bırakılan veya işlemeli tarıma uygun olmayan arazilerin, uygun münavebe planı ve ekim yöntemleri uygulayarak stratejik ürünlerin üretiminde kullanılması, iklim değişikliğini dikkate alarak uygun çeşitlerle hububat, baklagil ve yağlı tohumlu bitkilerin üretiminin geliştirilmesi sağlanmaktadır. Söz konusu proje kapsamında ayçiçeği üretimine yönelik projelere öncelik verilmektedir.

Ayrıca, üreticilerin tarımsal üretime dair finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 2024-2026 yıllarını kapsayan Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince, Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kredi/finansmanı kullanılmaktadır. 28 farklı konuda, %25-%100 aralığında faiz/kar payı desteği sağlanmaktadır.

Karalar gereği üreticilerimiz temel bitkisel konularında 300.000 TL'ye kadar sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kar payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir. Bu kapsamdaki işletme kredi/finansmanların bir kısmı aynı olarak tahsis edilir ve akaryakıt, ilaç, gübre, tohum gibi tarımsal girdilerin alımına yönelik olarak kullanılmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı Edirne Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü başta olmak üzere toplam 7 adet araştırma enstitüsü tarafından ayçiçeği ıslahı çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda 2025 yılı itibarıyla ülkemizde Milli Çeşit Listesi'nde yer alan 170 tescilli ayçiçeği çeşidinin 24 adedi bağlı enstitüler tarafından geliştirilmiştir.

Ülkemizde son yıllarda yaşanan kuraklık ve sıcaklık stresi altında öne çıkan kurağa toleranslı ayçiçeği çeşitlerinin üretimde tercih edilmesinin teşvik edilmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasındadır.